

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—
POLUGODIŠNJE I TROMJESECNO SURAZMJERNO. MJESECNO
K 1:20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUZNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U.Z.S.O.J.

GOD. III.

ŠIBENIK, srijeda 28. travnja 1915.

BR. 73. (303.)

Austrijska podmornica „U 5“ potapa u Jonskom moru francuski oklopni krstaš.

Pred Užokom Rusi opet obustavili napadaju. Sprijemljen iskrcaj na Galipolu. Niemački uspjesi na zapadu.

Francuska oklopna potopljena po austrijskoj podmornici „U 5“.

ŠIBENIK, 28. travnja. Sinoć oko 8 sati prispila je amovijest, da je austrijska podmornica „U 5“ torpedirala i potopila francuski oklopni krstaš „Leon Gambetta“.

Poklici veselja iz snažnih mornarskih grla raznijeli su dogodaj munjevnom brzinom po čitavome gradu. U 10 sati priopćeno je našem uredničtvu, da je vijest potvrđena i da smo ovlašteni priopćiti je.

Tako je i opet austrijska ratna mornarica dala dokaza o svojem junačtvu. Prvi put u kolovozu, kada je torpiljarka „Ulan“ pred bokokotorskim zaljevom bezprimjernom odvažnošću i prisutnošću duha, obasuta kišom taneta nadmoćnog francuskog brodovljiva, sretno uzmakla da može pričati o junačkoj smrti „Zente“; drugi put, kada je podmornica „U 12“ torpedirala i težko oštetila francuski dreadnought „Courbet“.

Sada se je evo austrijska podmornica ponovo iskazala, i baš podmornica starijeg tipa, a njeni hitac bio je smrtonosan.

Junačkom podmornicom zapovijeda linijski poručnik JURAJ vitez TRAPP. Rodjen god. 1880., dakle u dobi od 35 godina, ubrao je ovim svojim herojskim činom lovov ljestak slave, pokazav se dostojnim junaka Helgolanda i Visa.

* * *

Potpunjena francuska bojna ladja „Leon Gambetta“ jest oklopni krstaš, nešto manji od „Erz. F. Ferdinand“. Sagradjen je godine 1903., dakle spada među novije, dug 147, širok 21, dubok 8,2 metara, sa 12.550 tona sadržine, 29.000 konjskih sila, sa brzinom od 22 milje. Bio je oborovan sa 4 topa od 10/45, 16 od 10/45, 24 od 47 i s dva stroja za bacanje torpeda. Posada broda brojila je u mirno doba 711 ljudi.

Službeno saopćenje.

BEĆ, 28. travnja. Zapovjedništvo ratne mornarice priopćuje sljedeće saopćenje:

Podmornica „U 5“, pod zapovjedničtvom linijskog poručnika Jurja vitez pl. Trapp, u jonskom moru torpedirala je i potopila francuski krstaš „Leon Gambetta“.

Potankosti o potopljenju.

RIM, 28. travnja. „Agenzia Stefani“javlja iz Brindisi:

Francuski oklopni krstaš „Leon Gambetta“ bio je prošle noći, oko 1 sata i 30 časa, nešto 25 milja južno od Santa Maria di Leuca od austro-ugarske podmornice torpediran. Krstaš je vozio dalje, eda ne potone. Broj spašene posade iznosi dosad 108; spašenici bili su od ribarskih ladija prevezeni u prostorije semafora Santa Maria di Leuca.

RIM, 28. travnja. „Tribuna“javlja:

„Leon Gambetta“ bio je torpediran dvadeset milja daleko od talijanske obale.

Šef semaforske stacije Santa Maria di Leuca pohitio je s eskadrilom u pomoć francuskom oklopnom krstašu, koji se bio jako nagnuo te se dao tjerati u pravcu južnjaka; bilo je sve uzalud, te je potonuo. Franceski časnici izgubili su ovaj ratni brod, jer je kroz rupu, koju torpedo otvorio, ogromna količina vode provalila u prostor za strojeve.

Iz Taranta odputovali su brodovi i lječnici, da pruže pomoć.

RIM, 28. travnja. „Tribuna“cjeni, da je austro-ugarska podmornica odplovila iz Kotora u zoru te danju plovila a da nije zalazila pod more. Pri zapadu sunca podmornica zaronila je pod

more, a noću je opet izplivala na površinu. Znalo se je, da tri francuska krstaša tipa „Leon Gambetta“ krstare između malih otoka nalazeći se između Krka i Italije. Ružno vrijeme, uzburkano more i magla bili su u prilog akciji podmornice, koja je operirala pri mjesecini.

RIM, 28. travnja. „Stefani“javlja iz Brindisi:

Uslijed prešne nužde da se priskoči u pomoć brodolomcima, odplovile su talijanske torpiljarke i šleperi iz Brindisia i Taranta.

Galicija, Karpati, Bukovina

BEĆ, 26 travnja. Službeno se saopćuje:

Na karpatkoj fronti traju borbe u predjelu istočno od Usočkoga klanca. Jedna od naših grupa navale osvojila je jučer jugoistočno od Kozirove novo uporište neprijatelja i zarobila je 7 oficira i preko 1000 ljudi. Da prisvoje izgubljene visove Rusi su sada poduzeli više žestokih navalja i u susjednim područjima. Glavna navalna neprijatelja bila je uperena protiv visu Ostry i u istočnoj susjednoj poziciji. Poslije duže borbe juriš je bio odbijen i smlaćen sa najtežim neprijateljskim gubitcima. Dva neprijateljska bataljona bila su kod toga skoro sasvim uništena. Nekoliko je stotina ljudi zarobljeno. Odmah poduzeta akcija proganjana donijela nam je u posjed 26 šančeva i mnogo ratnoga materijala.

I u ostalim predjelima bio je do sada dobiveni prostor, uprkos očajnim protunavalama Rusa, ne samo zadržan, ali jugoistočno od Kozirove još i proširen. Na fronti, zapadno od ušća klanca, u Galiciji, u Poljskoj kao i na Dnistrovu i u Bukovini razvijaju se artiljeriske borbe. Inače mirno.

BEĆ, 27. travnja. Službeno se saopćuje:

Na čitavome frontu nema nikakvog osobitog dogodjaja.

U nekim odsjećima vode se žestoke artiljeriske borbe.

Na Karpatima Rusi su svoje gubitcima bogate napade protiv naših položaja na Usočkom klancu i u odsjećima fronta koji se istočno priključuju opet obustavi.

Pred Dardanelima.

Ponesrećeni neprijateljski iskrcaj.

CARIGRAD, 27. travnja. Službeno se saopćuje dne 26. o. m.:

Jučer je neprijatelj, uz zaštitu svojih ratnih brodova, pokušao da na četiri točke zapadne obale poluotoka Galipolje iskrca čete. Kod Tekkeburnu iskrcaj neprijateljski odjel bio je jurišen na bajonetu baten u more.

Kod Ariburnu iskrcaj neprijateljske čete bijahu baćene natrag na obalu. Dio ovih neprijateljskih četa bio je prisiljen, da žurno pobegne na brodove.

Naše ćeće uspješno danas nastavljaju svoje napadaje na svim frontama.

Istodobno približila se jučer neprijateljska flota morskom tješnacu, ali je moralta da pred našom vatrom uzmakne. Pritome je jedna neprijateljska torpiljarka potopljena, a jedna druga neprijateljska torpiljarka bila je težko oštećena.

U Rusiji.

BERLIN, 26 travnja. Službeno se saopćuje:

Ruski noćni napadaji sjeverozapadno od Ciechanova bili su odbiveni.

BERLIN, 27 travnja. Službeno se saopćuje:

Položaj na istočnom ratištu je nepromijenjen.

Sa francuskom ratišta.

Veliki njemački uspjesi.

BERLIN, 26 travnja. Službeno se saopćuje:

Kod Yperna traju borbe. Osvojeni prostor bio je zadržan. Broj zarobljenih topova povisio se je na 45.

Sjeverozapadno od Zonnebeke nastavili smo navale i zarobili 1000 Kanadijanaca. Ukupni broj zarobljenika povisio se je time na 500 ljudi. Čudnovata mješavina naroda, Segagalaca, Engleza, Turkosa, Indijanaca, Francuza, Kanadijanaca, Zuava i Alžiraca našla se je ovdje zajedno na srazmjerno malome prostoru.

U Champagni sjeverno od Beauzezoia odbijene su i potučene dvije francuske noćne navale.

Na visovima Maase jurišem je zauzeto više gorskih kosa, jedna za drugom, do visova zapadno od Les Epargesa. Zarobljeno je više stotina Francuza, a zaplijenjeno je nekoliko strojnih pušaka.

Izjavljovile su se neprijateljske navale u šumi Ailly.

U Vogezaima naša navalna preosvojila je Hartmannswillerkopf. Zarobljeno je 11 oficira, 749 Francuza, a zaplijenjeno je 6 strojeva za bacanje mina i 4 strojne puške.

BERLIN, 27. travnja. Službeno se saopćuje:

U Flandriji Englezi napali su vrlo jakim silama novu liniju naših položaja sjeverno isjugoistočno od Yperna, koja se proteže tri do četiri kilometra južno od

dosadanje. Napadaji, koji su dje- lomično bili jugoistočno od Yperna od njemačke artiljerije uhvaćeni iza ledja, razbiše se potpuno uz izvanredno težke gubitke.

Od neprijateljske artiljerije sasma razorene kuće Lizerne bijuju od nas zadnje noći ispraznjene, dočim je neposredno istočno od njih na lijevoj obali konala nalazeća se glavna mosta po nama zadržana.

U dosadanjim bojevima kod Yperna zaplijenjeno je 50 puščanih strojeva.

Važnu željezničku raskrsnicu i glavno etapno mjesto Poperinge mi smo započeli bombardirati, a uspjeh je vidljiv.

U argonskoj šumi, kaošto i na Hartmannswillerkopfu francuski napadaji bili su odbiveni.

Na visovima Maase mi smo i jučer, i ako su Francuzi dovkuli nove sile, imali daljnih uspjeha.

Žestoki napadaji protiv našeg položaja kod Combressa, kaošto i u šumi Ailly, bili su odbiveni uz težke gubitke po neprijatelja. U šumi Priester u noćnoj navi na bajunete mi smo uspješno pokročili napred.

Gubitci na moru.

Newyorkski državni list, koji je upućen jedino na vrela trojnog sporazuma, donosi pregled gubitaka na moru.

Prije tome ukupni gubitci trojnih sporazuma na moru iznose na ratnim brodovima 305.580 tona, a na pomoćnim brodovima 5.700 tona. Naprotiv Njemačka, Austrija i Turska imale su gubitaka na ratnim brodovima 98.470 tona, a na pomoćnim ladjama 47.050 tona. Ovdje nijesu u računati po Englezima osporavani gubitci bitke na sjevernom moru od 24 siječnja.

Proizvod vina u Dalmaciji.

Pod ovim naslovom „Zadrugar“ priobije službeni statistiku proizvoda vina u Dalmaciji godine 1914. Po istoj je ukupni proizvod bio od 1.084.000 hektolitara, od kojih bi Zadarski kotar bio dao 102.000 hl, Benkovacki 28.000, Šibenski 197.000, Kninski 110.900, Splitski 104, Sinjski 11.000, Imotski 34.000, Metkovski 39.000; Korčulanski 146.000, Hvarski 165.000, Dubrovački 100.000 hektolitara.

Poznato nam je, da su to službeni podaci, s toga nije krivna na „Zadrugaru“, ako su pogrešni. Nego ovdje bi izražili želju, da se sa iste službene strane javnosti saobjavi, na kojoj su bazi, iz kojih su izvora sačuvani ti podaci.

Prepuštamo zanimanicim odnosnih kotara, da prostude, da li su se producirale u pojedinim kotarim gornavedene količine; da li je na pr. u Kninskom kotaru bilo lani oko 110.000 hektara vina. Mi čemo se ograničiti ovdje, da koju rečemo o proizvodu vina u Siberskom kotaru.

Sibenski kotar broji oko 53.000 duša, a sačinjavaju ga občine Šibenik, Skradin, Tijesno, Vodice i Zlarin, sve zapravo neumuće občine. Po navedenoj statistici ovaj bi kotar bio lani producirao oko 200.000 hektara! Jednoperetu produkcije čitave Dalmacije! Uzmite, da bi se vino ove godine prodalo po poprije 50 Kruna stolitar, to bi naš kotar utrižio za samo vino 10.000.000, slovin: *deset milijuna kruna*. Zaista obećana zemlja!

Mi bi željeli znati zaime sastavljači takove statistike, koji nas je na papiru tako bogatim i sretnim učinio. Mi mu ne nječemo dobru namjeru i želju, da budemo zbilja toliko sretni i bogati, ali takovim ne bivamo ničjom jednostavnom dobrom namerom i željom.

Po sudu vještaka Šibenski kotar mogao je dati 1914 od 70-80 hiljada stolitara vina, na žalost ne više. Pretpostavljajući da je proizvodnja učinkovita, može da se učini da je naš kotar proizvodio 100.000 stolitara, to bi naš kotar učinio 10.000.000, slovin: *deset milijuna kruna*. Zaista obećana zemlja!

Posljedica je toga, da trgovac, računajući da je ogromna količina vina na raspolaganju trgovini, zavlačuje sa nabavom, jer očekuje, da će moći vino što jeftinije kupiti. Poljudelac pak, vjerujući da je zbilja producija tako velika, boji se, da mu vino ne ostane neprodano, te nastoji da čim prije prodaje svoje vino bilo to i uz sasvim nepovoljniju cijenu. Kašnje da-kako, kad se pravo stanje uspostavi, poljudelci vide, kako su bili prevareni i štetovani; dočim su učobe promet sa vinom kreće u sasvim nestalnim granicama, nema nikakve solidne podloge, pa s toga ne može da se normalno uputi i razvija, to je inače od preke potrebe i za poljudelca i za poštenog trgovca. Tu najviše strada masa manjih posjednika, koji nisu u stanju, da svoje vino drže u konobi dulje vremena, već su primorani prodati ga što prije; pa radi velike štete što trije upravo siromašniji do težaka, ima se osuditi prikaz bajoslovnih količina vina, koje apsolutno ne postoje ni na polovinu ili tretinu.

Pretjeranost u tom pogledu ima još jednu veoma štetnu posljedicu za našu vinsku trgovinu. Svi znamo, koliko je bilo tužaba radi praviljenja matoga vina, kojim se ubija i cijena i dobar glas našemu vnu, i silno se štetuje poštenog vinogradara. Postoji pak zakon, koji takavu rabotu zarađuje i kazni. Statistikom, kojom se u velike pretjerava količinu producije, onemoguće se državi i nježnim ornim podpunom kontrola nad tom nedozvoljenom rabotom, jer se ne da ustanoviti, da li i u koliko prodata i konsumirana količina vina stoji u skladu sa faktično produciranom količinom naravnog vina. Jednom riječi, spriječeno je i zabašteno svako ustanovljenje, da li se nije prodalo više vina, nego li ga je zemlja dala; time

dakako znatno otešana državna istraga i progona patvaratelja vina.

Po tome je jasno, od koje je važnosti i koristi točna i savjestna statistika producije vina za poljudelca i za trgovinu vina uobče. Štete posljedice pretpostojnosti odražuju se pak ne samo na polju težaštva i vinske trgovine, već mogu lasno obuhvatiti cijeli gospodarstveni život jednog predjela i čitave zemlje. Statistični su podaci mjerilo, kojim se prosudjuje materijalno stanje, bogatstvo ili nevolju jedne zemlje, i prama toma država udešava svoje stanovište i prihvata stanovite mjeru. Ako se prikazu prihodi od toliko milijuna, gdje ih faktično na žalost nema, to može izazvati mnoge pogrešne i nepravedne odredbe: na pr. povišenje poreza, oduzimanje potrebite pripomoći, manje staranje oko promicanja gospodarstva, uskršćenje investicija, ukinuće raznih pogodnosti. Naravno, pogrešne predpostavke stvaraju pogrešne zaključke.

Svrha je ovih redaka, da upozorimo našu javnost na veliku važnost tačnih statističkih podataka glede producije uobče, a navlastio glede vina, kao glavnog našeg proizvoda. U tomu smo silno nehnjni. Nije svejedno za pojedinačnu občinu isto kao ni za cijelu zemljinu, ako ju se prikaze tobože bogatom a nije. Dužnost je svake občine i svakog selca dapače, da pripazi, da se ne pretjerava u prikazivanju proizvodnje. Tu ima da vrla sastavna točnost i istina. Inače nam može u danim prigodam biti napako, a opet bi tomu mi bili krivi radi našeg nehnjnosti.

Vrla, koja je zadnjih par godina pokazala živlu djelatnost oko promicanja naših gospodarstvenih prilika, nadamo se, da će uvažiti ove naše prigovore, i da će rasbiti pravo stanje stvari. U tom pogledu čini nam se neobodno potrebito i u velikom interesu naše zemlje, da se u buduće pri sastavljanju takovih statističkih podataka vladini organi stave u dogmatu sa občinskim faktorima, koji dobro poznaju prilike i s njima o stvari raspravljuju prije nego prikazuju svoj konačni statistički izvještaj. Jednako bi preporučili i zemaljskom gospodarskom vijeću i Zadružnom savetu, da pripaze na ovo pitanje, pošto su putem svojih zadruga u stanju, da mnogo toga isprave.

Statistika ne smije da predstavlja paradu nego istinu.

Poljsko kraljevstvo pred svojom propašću

Piše: Dr. M. A.

IV.

Poljska je u 18. vijeku, a osobito u drugoj polovici 18. vijeka, sličila stanju teško bolesnog čovjeka, koji ima u sebi još dostatno "uslova" za dugotrajno življenje, sami treba da se podvrgne temeljitoj operaciji, koja mu ali teško ide u glavu, misleći uvijek na normalni tok ozdravljenja. Konačno se ipak odluci, operacija potpuno uspije, ali ga odviše oslabljava, uslijed dugotrajne otezanja, zahvali jedna nova bolest, ili bolje podmetnuto okućenje, kojem konačno i podljeva.

Za triju zadnjih poljatskih kraljevina, dvaju Augustu i trećeg Poljskog Stanislava Augusta Poniatowskog, bilo je u Poljskoj jako zlo. Seljaštvo nije imalo nikakva prava, bilo je u punjopuni vlasti plemstva, ono je samo obradivalo dobra svojih gospodara. Gradjanstvo samo da je posjedovalo osobnu slobodu, ali je bijeda i nevolja i tu vlada (Stanovništvo se je Poljske naime dijelilo u troje: Slaha, graganstvo i seljaštvo). Kraj nije imao velikog glasa. Pri izboru je morao zaklet, da ne će knjut prava slahite, te da ne će uvađati ništa novoga bez njezine dozvole. U protivnom slučaju morao bi se odreći kraljevske krine. Prema tome kraljem je mogao postati jedino onaj, koji se je slahiti najviše svigao, te koji bi obećao najveću slobodu i prava. Došlo je bilo na koncu do toga, da se je za krunu pogagalo,

ka za kakvu robu na pazaru. Šlaha je u jednoj riječ bilo sve, njoj je pripadalo cijelo seljaštvo, a prema tome kao kmeti cjelokupno seljaštvo, ona je jedina imala pristup do svih ureda.

Gradjanstvo je doduše imalo pravo da se bavi obrtom i trgovinom, ali nije imali pristupa niti do najnižih službi činovničkih, a po gotovo nijesu imali pravo izbora zastupnika, te prema tome kod stvaranja zakona nit, iz daleka sudjelovali. Nikako vidi da su sabori, sastavljeni isključivo od Šlaha, stvarali ne jedanput takve zakone, koji su bili jedino njoj na korist, a graganstvu na štetu, uslijed čega su obrti i trgovinu opadali, te prema tome gradovi u vise siromašili. U pravašnjim vječima Šlaha je prva bila, koja je oružjem u ruci branila domovinu prema vani, a unutra potpomagala sve što je bilo nužno za obranu od vanjskog neprijatelja, ali u osmanmajstvo stoljeću, našav se u neograničenoj moći, kada je zaboravila na svoju dužnost, te niti pazila za uzdržavanje vojske niti htjela da plaća. Došlo je do toga, da su Rusi i Pruski, gospodari u Poljskoj, kao u svojoj vlastitoj kući, da su Rusi prolazili vojskom preko Poljske nikoga ne pitajući za dozvolu.

Nakon konca dobr došao Šlaha odliči da tome učine jednom kraj. Ati istom tada uvidjeće koji su im silno potreškoće na putu u kavku se prema tome teškom položaju nalazi njihova domovina. Trebalo je sve izmjeniti.

Najprije je trebalo ukinut "veto", gdje mogao jedan jedini član omesti svaki rad sabora. Bez ukinuta "veta" nema korisnih reforma. Ali baš tega se najviše uhvatilo neprijatelj Poljske, jer bi im tako ispalio iz ruku moćno oružje e da zapriječe svaki rad i napredak. Znatli su oni, ako bude u Poljskoj i dalje "veto" vladao, da će doći čas, kad će ona past njima žrtvom. A tako se i dogodi. Pod izikom da bi narod u Poljskoj mogao zlo uplivati i na njihove podanike, na predlog katarine II. ruske Rusija sa drugovinom proveđe god. 1772 prvu dijelu Poljske.

KRONIKA.

Atenski listovi naglašuju, da su velike protivstvne izbile na površinu između Grčke i Italije radi pitanja o Jadranskom moru i Maloj Aziji.

U čitavoj Rumunjskoj prate s najvećom napetostu daljnji razvoj bojeva istočno od Černovica, koji su poprimili značenje velike bitke. Prema stiglim vijestima austrijske su čete u neprekidnoj žestkoj ofenzivi na više mesta probile rusku frontu i prodri u duboko u Besarabiju. Veliki dio krajnjeg lijevog ruskog krila potisnut je prema rumunjskoj granici, gdje se danomice pojavljuju Rusi, koje razoravaju.

* * *

U čitavoj Rumunjskoj prate s najvećom napetostu daljnji razvoj bojeva istočno od Černovica, koji su poprimili značenje velike bitke. Prema stiglim vijestima austrijske su čete u neprekidnoj žestkoj ofenzivi na više mesta probile rusku frontu i prodri u duboko u Besarabiju. Veliki dio krajnjeg lijevog ruskog krila potisnut je prema rumunjskoj granici, gdje se danomice pojavljuju Rusi, koje razoravaju.

* * *

Predsjednik je katoličke skupine u holandskom parlamentu odputovao po logu vlade u Rim, da se dogovori o uspostavi god. 1871. obustavljenoj holandskoj poslanstvu na Vatikanu.

* * *

Predsjednik je katoličke skupine u holandskom parlamentu odputovao po logu vlade u Rim, da se dogovori o uspostavi god. 1871. obustavljenoj holandskoj poslanstvu na Vatikanu.

* * *

"Vossische Zeitung" prima iz Kristijanija: Fridtjof Nansen odputovao je došastih dana u Newyork, da sudjeluje na sjednici O svrsi i potankostima ne može sa sada dati potaknute. Radi se, kako se čini, o sastanku važnih ličnosti neutralnih zemalja, koje žele pokrenuti akciju za mir uz podporu Wilsona.

* * *

Prema vijestima iz Tokia, engleski i ruski poslanik zajedno su interventilni kod grofa Okume radi kinezko-japanskoga sporade izjavili, da Engleska i Rusija moraju ostati kod tega, da se umanje japanskih zainteresi u Pekingu.

* * *

"Lokalanzeiger" javlja: U "Matinu" general Ciprije daje izražaja živoj zabrinutosti vrhu sudbine tvrdjave Ossowiec. Strategička važnost tvrdjave je ogromna, pošto je ona podpora tačka ruskog napadnog gibanja protiv zapada.

* * *

Rumunski list "Poporul" javlja, da je od sredine marta 17.000 Rusa prestupilo rumunjsku granicu, gdje su svi, skoro sve sami konjanici, bili razoruzani.

* * *

PREDPLAĆUJTE SE NA HRVATSKU MISAO.

Gospodarstvo.

Njemačka obiskrbljuje Ugarsku modron galicom.

Njemačka je vrla dopustila na molbu ugarskog ministra za poljodjelstvo, da se može u Ugarsku izvesti 100 wagoni modne galice po 150 maraka za met. centu. Galica će dakle u Ugarskoj ponosno pojedinići, a da sad se morale plaćati za nju vrlo preterane cijene.

Ukinuće carine.

Kako bečki "Fremdenblatt" javlja, ima se ovih dana očekivati naredba, kojom se dokidaju carine na stanovite vrste blaga za klanje, na tjestenine, na povrće i na još neke životne namirnice. Ovakva će naredba biti primljena s občim zadovoljstvom,

Domaće vijesti.

Podiglije uloge. U peščanskom parlamentu opozicija počela je da rogorobi, Znak, da vrla traži da Magjare kakvih novih stečevina.

O osnovi gled uporabe ugarskih regruta u nemagijskim regimentima izjavlje se u nemagijskim regimentima izjavlje se Andrassy i Rakovski, da se protivi ustanovi.

Financijska nagodba između Hrvatske i Ugarske bila je po peščanskom parlamentu produljena do 30. lipnja 1916. Za privolu Hrvatske nitko ne pita.

Novčane pošiljke zarobljenicima u Srbiji. Poštanske novčane dozvane (ašenji) za austro-ugarske zarobljenike i intermarane u Srbiji mogu se odsle postati samo putem postanske uprave u Švajcarskoj. Te dozvane imaju nositi samo ovu adresu: "An die Oberpostkontrolle im-Bern Schweiß." Ime i adresu zarobljenika ima se naznačiti na stražnjoj strani ljevog odreznaka.

Primanje privatnih poljskih pošiljaka. Za razdoblje od 26. do uključivo 30. travnja t. g. biti će dozvoljeno kod svih c. k. poštanskih ureda pod već ustanovljenim osobitim uvjetima, primanje privatnih poljskih poštanskih paketa za treću skupinu poljskih poštanskih ureda i to baš za slijedeće:

Br. 8, 9, 11, 12, 15, 18, 19, 22, 24, 30, 32, 35, 36, 38, 39, 44, 48, 49, 50, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 62, 65, 66, 67, 72, 73, 74, 77, 81, 86, 90, 92, 93, 97, 98, 99, 101, 103, 105, 108, 110, 112, 116, 118, 126, 127, 128, 132, 134, 150, 154, 157, 158, 160, 186, 189, 190, 191, 201, 208, 209, 211, 214, 301, 305, 307, 308, 315, 316, 317, 320, 351, 501, 502, 503, 504 i 505.

Grad i okolica.

Odslanjanje Šibenskog kotara kod gosp. Namjesnika radi hrane. Jučer krenuo zastupnik Dr. Ante Dulibić, načelnik Skradina g. Špirko Škubonja i drugi odslanjenici u Žadar, da pričaku Nj. Preuzvlastenosni gosp. Namjesniku potrebe hrane ovog kotara, potreškoće u pogledu providjenja čuvenstva s brašnom i u absolutni nedostatak određene količine brašna i kruha, osobito za težački i radnički stalj.

Proširenje gradskog vodovoda. U tu svrhu određeni vladin inžinjer prispolio je u naš grad, da se radnje o proširenju gradskog vodovoda svom mogućom posješnosti nastave.

Posećenje vojničke kapelice. Sred baraka na Poljici sagradjena je i dolinčana kapelica za vojnike. U nedjelju će uslijediti posvetna kapelice, a obaviti će je sam presv. biskup.

Za "Crveni Križ". Podmirije članarim 1915.: Dr. Giovani i Mlagošević, savjetnik Ciprije daje izražaja živoj zabrinutosti vrhu sudbine tvrdjave Ossowiec. Strategička važnost tvrdjave je ogromna, pošto je ona podpora tačka ruskog napadnog gibanja protiv zapada.

Za "Crveni Križ". Podmirije članarim 1915.: Dr. Giovani i Mlagošević, savjetnik Ciprije daje izražaja živoj zabrinutosti vrhu sudbine tvrdjave Ossowiec. Strategička važnost tvrdjave je ogromna, pošto je ona podpora tačka ruskog napadnog gibanja protiv zapada.

4. Ježina Marko 10, Skočić Damjan 4, Matiačići 5, Obitelj D., Vjeko Vučić 3, Obitelj ud. Sponza 2, Martinović Antonio 1, Obitelj Radimović 5, Sunara Šime 2, Unich Ivan 5, savj. Calebich Natalie 2.

Na uspomenu Lukanović J. Obitelj savj. Bašić K 5, Petrić Jerolim 4, Bianchi Šimun 3, Ponisch Vinko 4.

Nove članove upisuju i mlodare prima blagajnik Ileković Mattiazzi.

Zemaljski pokrajinski Odbor poslao je ovaj filialki K 100 da se razdjele među ranjene vojnike kao Uskrsni dar; što se učinilo.

Zarobljenici u Crnojgori i Srbiji. Nakon katastrofe krstaša, "Zenta" od spomenih mornara nalaze u zarobljeničtvu na Cetinju: Baljša Linardo iz Šibenika, Marko Josip iz Primoštena, Lovrić Matko (?) i Žarko Kristijan iz Šibenika (?). Čorić Mate iz Šibenika (?) nalazi se u crnogorskoj Podgorici.

Nadalje nalaz se kao zarobljenici: Lokas Blaž, od 22. reg. iz Rastine, u Nišu; Bogdanović Josip, iz Šibenika, u Čačku u Srbiji; Carić Stejan, iz Šibenika (?), u Čačku u Srbiji; Klarić Ivan, financijski stražar iz Šibenika, u Kolashinu u Srbiji; Gjurić Vasilije, od 23. reg. iz Počače u Kraljevu u Srbiji.

Ovako javlja pokrajinsko društvo "Crveni Križ" u Zadru, a već je na prvi pogled vidjeti, da u intenzitetu i zavrgaću zarobljenih našihinaca ima pogriješaku.

Sakupljanje kovina po mladeži na realne gimnazije u ratne svrhe započelo je jučer, uz vanredno velik odaziv. Pučanstvo određeno pričinilo je svrhu potrebitno sakupljanje krovila, a učenici će sakupljati i učenike. Sakupljanje trajat će osam dana. Pokvarenog brašna pošalju jedan uzorak, da će se pripasti kemičnoj postaji u Split, u svrhu analize.

Sumpor i sjeme od djeteline prispejeli su već Kotarski Zadražni, te se mogu dobiti uz umjerene cijene.

Racija. Općinsko redarstvo, dalo se svojski na posao da pročisti grad od koljekavih sunđurnih individua. Više nijilo je, nego je povjerenje sakupljano, da je mnogo osoba, koje su morale povratiti žive, do njihovih blagajnica i zadragima pokvarenim mlijivo, odnosno pomiješanim drugim tvarima, što sve može da bude od najgorsih posljedica: po opće zdravlje, da od dotičnog pokvarenog brašna pošalju jedan uzorak, koji će se pripasti kemičnoj postaji u Split, u svrhu analize.

Ut plijenik. U nedjelju, oko 5 sati popodne utopio se kod Bilica konobar parobroda „Jokai“ Ivan Šumbera iz Rabice, rođen g. 1898. Vozio se da drugom u čamcu, te je da pridigne iz mora veslo pa u more, a da nije bilo moguće spasiti ga. Lješina utopljenika još se nije mogla natiti.

Ut plijenik. U nedjelju, oko 5 sati popodne utopio se kod Bilica konobar parobroda „Jokai“ Ivan Šumbera iz Rabice, rođen g. 1898. Vozio se da drugom u čamcu, te je da pridigne iz mora veslo pa u more, a da nije bilo moguće spasiti ga. Lješina utopljenika još se nije mogla natiti.

Novinarski papir novi ("Piccolo") za pakovanje 50 kg. — K 10 —

1000 Felpost-dopisnica — K 6 —

TRAFIKA ANTE BOGĆI — ŠIBENIK.

Na današnji dan unapred prodava na malo i na veliko

Jzvinstvo crno stolno vino po 72 pare litar jake 11 stupnjeva alkohola

UGO FOSCO, posjednik

KONOBAL nalazi se u stojnoj kući u Varošu kod c. k. Kotarskog Poglavarstva.

POZOR! Dvoriste prikladno za kuhanje.

Na današnji dan unapred prodava na malo i na veliko

Knjigarnica Šibenik

Na današnji dan unapred prodava na malo i na veliko

Knjigarnica Šibenik

Na današnji dan unapred prodava na malo i na veliko

Knjigarnica Šibenik

Na današnji dan unapred prodava na malo i na veliko

Knjigarnica Šibenik